

SU49 Status på hensigtserklæring om rekruttering af borgere med udenlandsk baggrund til sundhedssektoren

Baggrund

Med OFS 2022-2023 blev følgende hensigtserklæring vedtaget:

"BI08 - Rekruttering til sundhedssektoren via herboende udenlandske borgere med sundhedsfaglig baggrund

Aftaleparterne er enige om, at BIF og SUF skal styrke dialogen med relevante aktører, herunder f.eks. relevante ambassader med henblik på rekruttering af udlændinge som medarbejdere til velfærdsområderne."

Dette notat giver en status på de initiativer, der er udført i hhv. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) i relation til denne hensigtserklæring. Indledningsvist gives en vurdering af, hvorvidt der er behov for at udarbejde et fælles budgetnotat mellem SUF og BIF for i yderligere grad at indfri hensigtserklæringens formål.

Vurdering af behov for nye budgetmidler

Det er vurderingen, at der *ikke* på nuværende tidspunkt er behov for nye fælles budgetmidler til at understøtte hensigtserklæringen om at rekruttere flere herboende borgere med udenlandsk baggrund til sundhedssektoren.

SUF er åben for alle målgrupper, men har primært brug for flere sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere, særligt specialkvalificerede sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter. SUF har ikke svært ved at rekruttere ufaglært personale. Der er behov for ufaglært personale, som har potentiale til fremtidig uddannelse og ansættelse inden for social- og sundhedsområdet

Hovedparten af ledige jobparate i Københavns Kommune, der er motiverede for at arbejde inden for de sundhedsfaglige fag, er ufaglærte og en relativ stor andel opfylder ikke adgangskrav til social- og sundhedsuddannelsen grundet manglende dansk kundskaber. Derfor har de bl.a. behov for et længerevarende, systematiseret for-forløb med en praktikplads på et plejecenter kombineret med faglig og dansksproglig opkvalificering for at kunne blive klar til at blive optaget på social- og sundhedsuddannelsen, starte i oplæringsstilling eller ansat på et plejehjem med henblik på at opnå minimum to års erhvervserfaring, som giver

dem adgang til at tage social- og sundhedshjælperuddannelsen på kun 17 uger.

SUF ønsker at understøtte processen med at rekruttere herboende borgere med udenlandsk baggrund, der i forvejen har en sundhedsfaglig uddannelse, fx iranske sygeplejersker, som er i Danmark på en særlig opholdstilladelse for at opnå dansk autorisation. SUF vil derfor søge om midler til følgende to indsatser til Budget 2025:

- Støtte til rekruttering og onboarding af udenlandsk arbejdskraft på SUFs driftsenheder (plejehjem).
- Frikøb ifm. evalueringsansættelser af udenlandsk arbejdskraft med sygeplejerskeuddannelser fra lande udenfor EU/EØS eller Norden. (jf. status nedenfor under punkt 2).

SUF vil derudover søge om en toårig bevilling til igangsættelse af to pilotprojekter. Det ene har til formål at rekruttere arbejdskraft fra Sydsverige i Greater Copenhagen-regi. Det andet har til formål at indgå i Udenrigsministeriets kommende indsats om rekruttering fra andre lande, fx Filippinerne og Indien.

Status på initiativer

SUF har en række initiativer, der generelt understøtter rekrutteringen af faglært arbejdskraft til sundhedssektoren. Dette notat omhandler udvalgte initiativer, der er særligt relevante for herboende borgere med udenlandsk baggrund.

1. Herboende borgere fra ASEAN-lande med sundhedsfaglig baggrund

I marts og juni 2023 blev der afholdt møder mellem Beskæftigelses- og Integrationsborgmesteren, Sundheds- og Omsorgsborgmesteren og The ASEAN Committee Copenhagen, der består af den thailandske, filippinske, vietnamesiske og indonesiske ambassadør. På møderne blev det drøftet, hvordan herboende borgere fra ASEAN-landene med en sundhedsfaglig baggrund kan få job i plejesektoren. Efterfølgende har SUF kontaktet ambassaderne med henblik på at opnå kontaktoplysninger på de herboende sundhedsfaglige personer fra de pågældende lande. SUF har modtaget en liste fra den filippinske ambassade på 73 sygeplejersker, som ikke har dansk autorisation. SUF har kontaktet disse borgere. 32 svarede. Nogle boede i Jylland og andre var under uddannelse. De blev henvist til relevante stillinger i SUF og blev vejledt om at kunne kontakte SUFs rekrutteringsfunktion ved yderligere behov. SUF har p.t. ingen opgørelser over, hvor mange af dem, der har opnået job i SUF.

2. Udenlandske statsborgere med autorisationsopholdstilladelse

Udenlandske statsborgere med en sundhedsfaglig baggrund, der kommer fra lande uden for EU/EØS, kan få opholdstilladelse til at være i

Danmark i op til tre år med henblik på at opnå autorisation (de såkaldte SIRI-medarbejdere). De bliver ansat i SUF i ufaglærte stillinger som omsorgsmedarbejdere. I det omfang det er muligt, bliver de derefter ansat i evalueringsansættelse i seks måneder med henblik på at opnå autorisation som sygeplejerske. En stor del af disse ansatte i SUF er iranske sygeplejersker.

SUF afprøver i 2024 et sprog- og kompetenceudviklingsforløb til de pågældende med opstart 1. september. Der tilbydes et forløb under den ufaglærte ansættelse, og et andet under evalueringsansættelsen. Det er tanken at tilbyde det i 2025-26. SUF vil søge om budgetmidler til at dække en del af indsatsen. Dette tilbud vil også kunne anvendes til andre udlændinge med sundhedsfaglig baggrund, som f.eks. spouses.

En foreløbig opgørelse viser, at der har været 127 SIRI-medarbejdere ansat i SUF i alt. Fire har opnået dansk autorisation som sygeplejerske, seks er ansat i evalueringsansættelse lige nu, og en person har været i evalueringsansættelse uden at opnå autorisation.

3. Oplæringsstillinger i SUF

De tidsbegrænsede oplæringsstillinger er målrettet brancheskifttere, som kan snuse til social- og sundhedsfaget, inden de evt. efterfølgende søger ind på uddannelsen. Foreløbig har 129 brancheskifttere været ansat i oplæringsstillinger, hvoraf ca. en tredjedel har udenlandsk baggrund. I 2024 har SUF budgetteret med 40-50 oplæringsstillinger. Oplæringsstillingerne er meget populære hos plejehjemmene, da de får dækket lønudgiften. ¾ gennemfører oplæringsstillinger og starter på social- og sundhedsuddannelse efterfølgende. Frafaldet fra social- og sundhedsskolen for denne gruppe er ekstraordinært lavt med kun ca. 12%.

4. Forløb for ukrainske fordrevne med sundhedsfaglig baggrund

Plejehjemmet Peder Lykke Centeret har udviklet en introduktionsmodel for fordrevne ukrainere med sundhedsfaglig baggrund med henblik på efterfølgende ansættelse. BIF har henvist i alt 23 borgere til 3 hold i 2022 og 2023. Kun én borger blev ansat i timelønnet ansættelse. Der er ikke blevet oprettet et fjerde hold. Den umiddelbare vurdering fra Peder Lykke Centeret var, at ukrainerne rykkede sig meget, men der var dog for store sproglige udfordringer. Det var BIF's erfaring, at det også havde betydning, at flere blev tilbudt en kontrakt uden et fast timetal og med skæve arbejdstider, hvilket skabte usikkerhed om, hvorvidt de kunne få en fast indkomst og var vanskeligt for enlige forsørgere.

5. Sosu-spor på "Velfærdsvejen" på Jobcentret i BIF

Velfærdsvejen har til formål at styrke rekrutteringen til velfærdsområderne, herunder social- og sundhedsområdet. Deltagerne på social- og

sundheds-sporet er primært dagpengemodtagere, men også jobparate kontanthjælpsmodtagere. Borgerne har typisk ikke en sundhedsfaglig baggrund, men er interesseret i et brancheskifte. 63 procent har udenlandsk baggrund. Indsatsen består af et tre-ugers forforløb med information, afklaring og sparring med deltagerne om de faglige, personlige og sociale kompetencer, det kræver at varetage et social- og sundhedsjob. Efterfølgende er der mulighed for fire ugers praktik i SUF evt. med mentorstøtte. Der er mulighed for Forberedende Voksen Undervisning (FVU), danskundervisning, AMU-kurser og deltagelse i workshops for borgere, der ønsker at søge ind på social- og sundhedsuddannelsen eller til CV- og ansøgningsmateriale til en voksenelevplads.

Jobcenteret har generelt fokus på at opskalere deres uddannelsesindsats for at få ufaglærte ledige uddannet til at blive faglærte medarbejdere, herunder også faglærte social- og sundhedsmedarbejdere. Jobcenteret har et samarbejde med Uddannelse København og social- og sundhedsuddannelsen med henblik på at øge antallet af ledige, der starter en social- og sundhedsuddannelse.

I perioden nov. 2022-nov. 2023 har 55 borgere deltaget i social- og sundhedsforløbet i Velfærdsvejen. Heraf er 11 opstartet på social- og sundhedsuddannelsen og 6 er kommet i fuldtidsjob. Der er ca. 10 borgere, der er ansat i SUF, hvoraf flere sideløbende er optaget på social- og sundhedsuddannelse.

BIF har udarbejdet en opgørelse, der viser, at ca. 800 ledige har et sundhedsfagligt jobmål. Et sundhedsfagligt jobmål er dog ikke ensbetydende med, at de har en relevant uddannelse eller på anden vis er egnede til et job i plejesektoren. Jobcentret henviser relevante og motiverede borgere til et forløb hos Velfærdsvejens social- og sundheds-spør.

6. Fokus på A-kasser i BIF

BIF har i december 2023 sendt et brev til alle a-kasser med opfordring om at have fokus på brancheskift til velfærdsområderne i samtalen med ledige borgere – herunder en opfordring om at kontakte Jobcenter København, hvis de er i kontakt med en ledig, der er i målgruppen for brancheskift.